

ŠTA JE LEGIONARSKA BOLEST?

Legionarska bolest je težak oblik zapaljenja pluća koju kod ljudi može da izazove bakterija Legionella.

Oso-be koje već imaju neku hroničnu bolest, pušači, oso-be oslabljenog imuniteta i oso-be starije dobi izloženi su većem riziku od infekcije ovim bakterijama.

Smrtnost pacijenata iznosi 5 - 10 %. Izloženost legionelama ne dovodi uvijek do obolijevanja.

Svake godine više od 1 000 putnika oboli od legionarske bolesti, ali se rizik od pojave legionarske bolesti u smještajnim objektima može smanjiti.

KAKO SE PRENOSI LEGIONARSKA BOLEST?

Legionarska bolest se prenosi udisanjem mikroskopskih kapljica vode (aerosola) koje sadrže legionele. Te bakterije žive u vodi i razmnožavaju se u odgovarajućim uslovima, u stajaćoj vodi pri temperaturi od 20 °C do 50 °C.

Aerosoli u kojima su prisutne legionele mogu nastati, na primjer, pri puštanju vode iz slavine ili tuša, pri stvaranju mjehurića u vodi u hidromasažnim bazenima ili putem nekih klimatizacionih sistema.

KLINIČKA SLIKA

Simptomi bolesti obično počinju dva do deset dana nakon izloženosti, a u rijetkim slučajevima potrebno je do tri nedelje da bi se oni razvili.

Najčešći simptomi bolesti su: povišena temperatura, groznica, glavobolja i bolovi u mišićima. Nakon toga dolazi do pojave suvog kašlja i problema s disanjem koji se mogu razviti u teško zapaljenje pluća, često se javlja i proliv ili povraćanje, a kod polovine oboljelih zbunjenost ili delirijum. Većini bolesnika potrebno je bolničko liječenje odgovarajućim antibioticima.

Za više informacija obratiti se službi Centra za kontrolu i prevenciju zaraznih bolesti:

<http://www.ijzcg.me/wp-content/uploads/2019/03/>

[Preventivne-mjere-za-smanjenje-rizika-od-legionarske-bolesti.pdf](#)

Skenirajte ovaj QR kod vašim telefonom za direktno preuzimanje dokumenta

Institut za javno zdravlje je uveo metodu za detekciju Legionella spp u uzorcima vode.

ZAŠTITIMO SE OD LEGIONARSKA BOLESTI

Uslovi za rast i razvoj legionella koji povećavaju rizik od infekcije ljudi i rizična mjesta u objektu

Povoljne uslove za razvoj legionelle omogućava voda temperature između 20°C i 50°C. Rizična mjesta su: cistijerne ili rezervoari tople ili hladne vode, cijevi sa malim protokom vode ili bez protoka, sluz (biofilm), kamenac, korozija i prljavština na unutrašnjim površinama cijevi, rezervoara, tuševa i slavina.

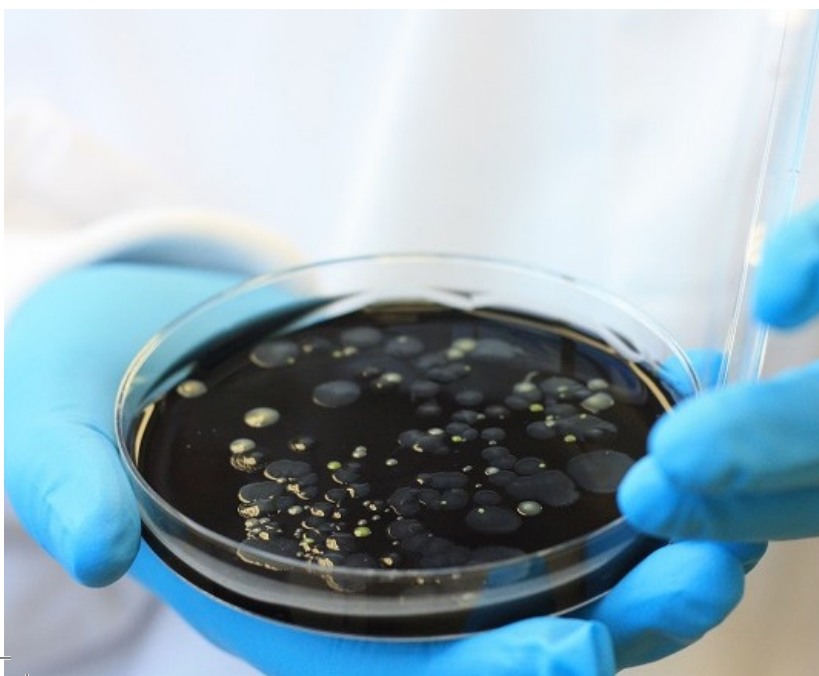
Rizik od infekcije postoji na mjestima gdje se stvaraju kapljice vode (aerosoli). Na primjer:

- tuševi i slavine,
- hidromasažne kade, bazeni sa pjenom ("Jacuzzi", spa bazeni i sl),
- rashladni tornjevi i kondenzatori koji se upotrebljavaju za klimatizaciju vazduha,
- ukrasne fontane, posebno unutrašnje,
- ovlaženi izlozi hrane i ostali uređaji za ovlaživanje,
- vodeni sistemi crijeva za zalivanje biljaka.

Da li je smještajni objekat izvor infekcije?

Smještajni objekat u kojem je odsjela osoba s legionarskom bolešću ne mora nužno biti izvor infekcije. Osoba se može inficirati na mnogim različitim mjestima. Međutim, ako su dva ili više bolesnika odsjela u istom smještajnom objektu, naročito u kratkom vremenskom periodu, postoji veća vjerovatnoća da je taj objekat izvor infekcije. U tom slučaju hitno je potrebno sprovesti epidemiološko istraživanje u tom objektu.

Rukovodioci turističkih smještajnih objekata, moraju biti svjesni rizika od legionarske bolesti i preduzeti sve moguće mjere kako bi se rizik od obolijevanja smanjio.

Aktivnosti koje rukovodioci turističkih smještajnih objekata treba da preduzmu u cilju prevencije infekcije bakterijom legionella

1. Imenovati barem jednu osobu koja će biti odgovorna za kontrolu legionella u objektu.
2. Obezbijediti da je imenovana osoba dovoljno osposobljena i iskusna za kompetentno obavljanje svoje dužnosti i da je ostalo osoblje svjesno važnosti svoje uloge u kontroli legionella.
3. Stalno održavati temperaturu i protok tople vode: temperatura tople vode treba biti iznad 50°C u cijelom sistemu tople vode.
4. Stalno održavati temperaturu hladne vode, ne bi smjela prelaziti 20°C u cijelom sistemu i na svim ispuštima.
5. Pustiti vodu da teče nekoliko minuta iz svih slavina i tuševa u sobama za iznajmljivanje i ostalim prostorijama (dok ne dostigne temperaturu iz tačaka 3. i 4.) barem jedanput nedeljno ako su sobe slobodne i uvijek neposredno prije njihovog iznajmljivanja.
6. Održavati čistoću glava tuševa i slavina, uključujući uklanjanje kamenca.
7. Redovno, odnosno barem dva puta godišnje, očistiti i dezinfikovati rashladne tornjeve i s njima povezane cijevi koje se upotrebljavaju za klimatizaciju vazduha.
8. Jedanput godišnje očistiti, isprazniti i dezinfikovati grijače vode (kalfifere).

9. Nakon izvođenja radova na sistemu i grijačima vode i prije početka nove sezone dezinfikovati sisteme za toplu vodu korišćenjem hlora (koncentracija rezidualnog hlora-50mg/l) 2 do 4 sata.
10. Redovno, barem jedanput svaka tri mjeseca, očistiti i dezinfikovati sve filtre za vodu slijedeći uputstva proizvođača.
11. Jedanput mjesečno pregledati rezervoare za čuvanje vode, rashladne tornjeve i vidljive cijevi.
12. Barem jedanput godišnje pregledati unutrašnjost rezervoara hladne vode, a u slučaju pojave taloga ili druge prljavštine očistiti i dezinfikovati sa 50 mg/l hlora.
13. Pri mijenjanju postojećeg sistema ili ugradnji novih instalacija obezbijediti da cjevovodi nemaju isprekidani protok vode ili su bez protoka i dezinfikovati sistem nakon izvođenja bilo kakvih radova.
14. Ako postoji hidromasažni bazen potrebno je :
 - redovno hlorisanje i provjera vrijednosti rezidualnog hlora i pH barem tri puta dnevno;
 - barem polovinu vode mijenjati svakoga dana;
 - filtere za pijesak ispirati svakoga dana;
 - cijeli sistem čistiti i dezinfikovati jedanput nedeljno
15. Voditi evidenciju kontrole bezbjednosti vode koja se koristi u objektu, obezbijediti vodjenje dnevne evidenciju o izmjerenim vrijednostima parametara u vodi za temperaturu, pH vrijednost i koncentraciju rezidualnog hlora i osigurati da ih odgovorna osoba redovno provjerava. U slučaju odstupanja preduzeti prethodno definisane korektivne mjere.

